

ಜಲಸಂಪತ್ತಿಗೆ ಬೆರೆಯುತ್ತವೆ. ಹೀಗೆ ಕಲುಷಿತಗೊಂಡು ಹರಿಯುವ ಮಾಲಿನ್ಯದ ನೀರು ಜಲಾಶಯ, ಕಟ್ಟಿ, ಕೆರೆ ಇತ್ಯಾದಿ ನೀರೊಡ್ಡುಗಳಲ್ಲಿ ನಿಲ್ಲುತ್ತವೆ. ಒಂದು ಹನಿ ನಿಂಬೆರಸ ಸಾವಿರಾರು ಲೀಟರ್ ನೀರನ್ನು ಹಾಳುಗಡುವುದಾದರೆ ನೂರಾರು ಲಕ್ಷ ಲೀಟರ್ ಮಾಲಿನ್ಯ ನಿಂತ ನೀರನ್ನು ಕೆಡಿಸದೆ ಇರುತ್ತದೆಯೇ?

ಮಳೆಗಾಲದಲ್ಲಿ ಹಲವಾರು ತಿಂಗಳು ನದಿಗಳು ತುಂಬಿ ಹರಿಯಬಹುದು. ಪ್ರವಾಹ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಉಕ್ಕಿ ಹರಿಯಬಹುದು. ಜಲಮೂಲಗಳು ರಭಸವಾಗಿ ಪ್ರವಹಿಸಿದಾಗ, ಜಲಾಶಯಗಳು ತುಂಬಿ ತುಳುಕಿದಾಗ ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಬೆರೆತಿದ್ದ ಮಾಲಿನ್ಯ ಅಲ್ಲೇ ನಿಲ್ಲದೆ ಓಟ ಕಿಳುತ್ತದೆ. ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ನದಿಗಳು ಅದೆಷ್ಟು ತಿಂಗಳು ತುಂಬಿ ಪ್ರವಾಹೋಪಾದಿಯಲ್ಲಿ ಹರಿಯಲು ಸಾಧ್ಯ? ಜಲಾಶಯಗಳಲ್ಲಿನ ಮತ್ತು ನದಿಗಳಲ್ಲಿ ಹರಿಯುವ ನೀರು ನೋಡಲು ಶುಭವಾಗಿಯೇ ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಆ ನೀರನ್ನು ರಸಾಯನಿಕ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆಗೆ ಒಳಪಡಿಸಿದಾಗಲೇ ಅದರ ನಿಜವಾದ ಬಣ್ಣ ಬಯಲಾಗುತ್ತದೆ. ಕಚ್ಚಾ ನೀರನ್ನು ಶುಭ್ರ ಎಂದು ನಂಬುವುದಾದರೂ ಹೇಗೆ?

ಮೈಸೂರಿನ ಸಮೀಪದ ರಟ್ಟನಹಳ್ಳಿ ಪರಮಾಣು ಸಾಂದ್ರೀಕರಣ ಘಟಕವು ವಿಸರ್ಜಿಸುವ ರೇಡಿಯೋ ಆಕ್ಟಿವ್ ತ್ಯಾಜ್ಯವು ನೀರನ್ನು ವಿಷವಾಗಿ ಪರಿವರ್ತಿಸುತ್ತದೆ. ಈ ತ್ಯಾಜ್ಯ ಸೇರುತ್ತಿದ್ದು ಕೃಷ್ಣರಾಜಸಾಗರಕ್ಕೆ. ಮಂಡ್ಯದ ಸಕ್ಕರೆ ಕಾರ್ಖಾನೆ, ಕಾಗದದ ಕಾರ್ಖಾನೆಗಳು ಹೊರಗೆ ಚೆಲ್ಲುತ್ತಿದ್ದ ಮಾಲಿನ್ಯವೇನು ಕಡಿಮೆಯೇ? ಈ ಕಾರ್ಖಾನೆಗಳು ತ್ಯಾಜ್ಯವನ್ನು ಚಿತ್ತೆಗೆ ಒಳಪಡಿಸಿ ದೂಕಿದರೂ ಅದರಲ್ಲಿರುವ ವಿಷರೂಪ ಸ್ವಲ್ಪವೇನಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಿರುವ ಪೋಟೊ ಫಿಲಂ ಸಂಸ್ಕರಣ ಸಂಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಪಾದರಸದ ಸಂಯುಕ್ತ ಧಾತುಗಳನ್ನು ಫಿಲಂ ತೊಳೆಯಲು ಬಳಸುತ್ತಾರೆ. ಪಾದರಸ ನೀರಿಗೆ ಬೆರೆತರೆ ಅದು ಕಾರ್ಕೋಟಿ ವಿಷವೇ ಸರಿ. ಅಲ್ಲಿರುವ ಮತ್ತೊಂದು ಕಾರ್ಖಾನೆ, ಲೆಡ್ ಆಕ್ಸೈಡ್ ಬ್ಯಾಟರಿ ಸೀಸದಿಂದ ಕೂಡಿದ ವಿಷಕಾರಿ ತ್ಯಾಜ್ಯವನ್ನು ವಿಸರ್ಜಿಸುತ್ತಿದೆ. ಇಂತಹ ಅನೇಕ ಕಾರ್ಖಾನೆಗಳ ಮಾಲಿನ್ಯವನ್ನು ಹೊತ್ತು ಹರಿಯುವ ಕಾವೇರಿ ಶಿವನ ಸಮುದ್ರದ ಕಣಿವೆಗೆ ಬಂದ ಕೂಡಲೇ ಇಡೀ ಮಾಲಿನ್ಯದ ನೀರನ್ನು ಬಾಚಿ ಬಳಿದು ಪರಿಶೋಧಿಸಿ ಹರಿಸಿದ ನೀರನ್ನು ನಾವು ದಿನವೂ ಸೇವಿಸುತ್ತಿರುವುದು. ಶಿವನಸಮುದ್ರದಿಂದ ಹರಿಯುವ ಕಾವೇರಿ ಸಂಗಮ ಹಾದು ಮೇಕೆದಾಟು

ತಲುಪುವ ಮುಂಚೆ ಅದೆಷ್ಟು ಕಲ್ಪಶ ಸೇರಿಸಿಕೊಂಡು ಹರಿಯುತ್ತಾಳೋ? ಕನಕಪುರ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಸಂಗಮದ ಬಳಿ ಕಾವೇರಿಯನ್ನು ಅರ್ಕಾವತಿ ಎಂಬ ಮಾಲಿನ್ಯ ರೀತಿಯ ಹೊಳೆ ಹರಿದು ಸೇರುತ್ತದೆ. ಈ ಎಲ್ಲಾ ಹೊಲಸು ನೀರು ನಿಲ್ಲುವುದು ಕಟ್ಟಲಿರುವ ಮೇಕೆದಾಟು ಜಲಾಶಯದಲ್ಲಿ. ಅರ್ಕಾವತಿ ನದಿ ಬೆಂಗಳೂರಿಗೆ ಸಮೀಪವೇ ಇರುವುದರಿಂದ ಇದರ ದಡದ ಮೇಲೆ ಗರಿಬಿಚ್ಚಿ ನಿಂತ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳು ಅಪಾರ. ಇದರಲ್ಲದ ತ್ಯಾಜ್ಯ, ನಗರೀಕರಣದ ಗಲೀಜನ್ನು ಅಪ್ಪಿಕೊಂಡು ಹರಿಯುವ ಅರ್ಕಾವತಿ ಪರಿಶುದ್ಧಳೇ?

ದೂರದ ಗಂಗೆಯನ್ನು ಬೊಟ್ಟು ಮಾಡಿ ತೆಗಳುವ ಜನ ನಮ್ಮ ಕಾಲು ಬಳಿಯೇ ನಾರುತ್ತಾ, ದುರ್ಗಂಧ ಬೀರುತ್ತಾ ಹರಿಯುವ ವ್ಯಷಭಾವತಿ, ಅರ್ಕಾವತಿ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಗಂಗೆಯಲ್ಲಿ ನೂರಾರು ಹೆಣಗಳು ತೇಲಿದರೆ ವ್ಯಷಭಾವತಿಯಲ್ಲೂ ಮನುಷ್ಯ, ಪ್ರಾಣಿಗಳ ದೇಹಗಳು ತೇಲಿದ ಉದಾಹರಣೆಗಳಿವೆ. ಗಂಗೆ ಕ್ಯಾನ್ಸರ್ ಕಾರಕವಾದರೆ ವ್ಯಷಭಾವತಿ ಪಾವನ ತೀರ್ಥ ಆಗಿರಲು ಸಾಧ್ಯವೇ?

ಸರ್ಕಾರ ಮೇಕೆದಾಟು ಸಮೀಪದಲ್ಲಿ ಜಲಾಶಯವನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಿ ಅಲ್ಲಿಂದ ಬೆಂಗಳೂರಿಗೆ ಕುಡಿಯುವ ನೀರನ್ನು ಹರಿಸಲು ಹವಣಿಸುತ್ತಿದೆ. ಸರ್ಕಾರ ಗಮನಿಸಬೇಕಾದ ಅಂಶವೇನೆಂದರೆ, ಇಡೀ ಕಾವೇರಿ ನದಿಯ ಮಾಲಿನ್ಯ ಬಂದು ನಿಲ್ಲುವುದು ಕಟ್ಟಲಿರುವ ಮೇಕೆದಾಟು ಜಲಾಶಯದಲ್ಲಿ. ಬೇಸಿಗೆಯ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ನದಿಗಳು ಒತ್ತಿ ಬಂದಾಗುತ್ತವೆ. ನೈಸರ್ಗಿಕ ಹರಿವೇ ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೂ, ವರ್ಷ ಪೂರ್ತಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವ ಕಾರ್ಖಾನೆಗಳು ತಳ್ಳಿದ ತ್ಯಾಜ್ಯ ನದಿಗಳಲ್ಲಿ ಮಂದವಾಗಿ ಹರಿದು ಎಲ್ಲಾ ಕೊಳಚೆ, ನದಿ ಜೋರಾಗಿ ಹರಿದಾಗ ಜಲಾಶಯದಲ್ಲಿ ನಿಂತರೆ ಮೇಕೆದಾಟು ಮಾಲಿನ್ಯದ ಮಡುವಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಜಲಾಶಯದ ನೀರನ್ನು ಕುಡಿಯಲು ವಿತರಿಸುವ ಬದಲು ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಉತ್ಪಾದನೆ, ಬೆಂಗಳೂರು ಸುತ್ತಮುತ್ತಲ ಒಣ ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಗದ್ದೆಯಂತೆ ಒದ್ದೆ ಮಾಡಿದರೆ ಸತ್ತು ಬದುಕುತ್ತಿರುವ ರೈತನಿಗೆ ಮರು ಜೀವ ಬರುತ್ತದೆ.

ವ್ಯಷಭಾವತಿ ಕೊಳಚೆಯನ್ನು ಚಿತ್ತೆಗೆ ಒಳಪಡಿಸಿ, ಶುಭ್ರಗೊಳಿಸಿದ ನೀರನ್ನು ಆ ಚಿತ್ತೆ ನೀಡಿದ ತಜ್ಜರಿಗೆ ನೀಡಿದರೆ ಅವರು ಆ ನೀರನ್ನು ಗಟಗಟ ಎಂದು ಖಂಡಿತ ಕುಡಿಯುವುದಿಲ್ಲ! ಮೇಕೆದಾಟು ಮಡುವನ್ನು ಚಿತ್ತೆ ನೀಡಿ ಶುಭ್ರಗೊಳಿಸಿದರೆ ಜನ ಕುಡಿಯುತ್ತಾರೆಯೇ? ಅಲ್ಲಿಂದ ನೀರನ್ನು ಹರಿಸುವ ಬದಲು ನಗರದಲ್ಲಿ ಹರಿಯುವ ಅಂದಾಜು 1200 ದಶಲಕ್ಷ ಲೀಟರ್ ಕೊಳಚೆಯನ್ನು ಶುಭ್ರಗೊಳಿಸಿ ಹಂಚಿದರೆ ಈ ನೀರನ್ನು ಕುಡಿಯಲಾಗದಿದ್ದರೂ ಇತರ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಬಳಸಿಕೊಂಡು, ಕಾವೇರಿ ನೀರನ್ನು ಉಳಿಸಬಹುದು. ಅದನ್ನು ಕುಡಿಯಲು ಮತ್ತಷ್ಟು ಜನಕ್ಕೆ ಹಂಚಲು ಕೂಡ ಸಾಧ್ಯ.

ಇಂತಹ ಮಾಲಿನ್ಯ ಬೆರೆತ ನೀರನ್ನು ಅತ್ಯಾಧುನಿಕ ಸಂಸ್ಕರಣಾ ಕ್ರಮಗಳಿಂದ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ ನಡೆಸಬೇಕು. 'ನ್ಯಾಷನಲ್ ರಿವರ್ ಕನ್ಸರ್ವೇಷನ್ ಡೈರೆಕ್ಟರೇಟ್' ಮತ್ತಿತರ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಈ ನೀರನ್ನು ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕವಾಗಿ ಶುದ್ಧಗೊಳಿಸಲು ಅಲ್ಪಾ ವೈಲೆಟ್ ರೇಡಿಯೇಷನ್, ಗಾಮಾ ರೇಡಿಯೇಷನ್, ಕ್ಲೋರಿನೇಷನ್ ಮತ್ತು ವಿವಿಧ ಜೈವಿಕ ವಿಧಾನಗಳ ಅತ್ಯಾಧುನಿಕ ಸಂಸ್ಕರಣಾ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಅನುಸರಿಸುತ್ತವೆ. ಮೇಕೆದಾಟು ನೀರನ್ನು ವಿತರಿಸುವ ಮುಂಚಿತ ಇಂತಹ ಅತ್ಯಾಧುನಿಕ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನದ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ ನಡೆಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ರಾಜಕೀಯ ಸಮಸ್ಯೆಗಳಿಗೆ ಪರಿಹಾರವನ್ನು ಕಂಡುಕೊಂಡು ಅಣೆಕಟ್ಟು ಕಟ್ಟಿದ ಮಾತ್ರಕ್ಕೆ ನಾವು ಬೀಗುವಂತಿಲ್ಲ. ಕುಡಿಯುವ ನೀರನ್ನು ವಿತರಿಸುವಾಗ ಅತ್ಯುನ್ನತ ಗುಣಮಟ್ಟವನ್ನು ಕಾಪಾಡಲೇಬೇಕು. ಕರ್ತವ್ಯಪ್ರಜ್ಞೆ, ನೈತಿಕ ಹೊಣೆ ಜೊತೆಗೆ ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಏರುಪೇರಾದರೂ ಅನಾಹುತ ಸಂಭವಿಸಬಹುದು. ಕೆಲವು ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಸರಬರಾಜಾಗುತ್ತಿರುವ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಕೋಟಿ ಸೂಕ್ಷ್ಮಾಣುಜೀವಿ ಇದೆ ಎಂದು ಭೂವಿಜ್ಞಾನ ಇಲಾಖೆಯ ಪ್ರತಿಷ್ಠಿತ ರಾಸಾಯನಿಕ ಪ್ರಯೋಗ ಶಾಲೆ ಸೇರಿದಂತೆ ಮುಖ್ಯ ಇಲಾಖೆಗಳು ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ವರದಿಗಳನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸಿವೆ. ನೀರಿಗೆ ಚಿತ್ತೆ ನೀಡುವಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಎಚ್ಚರ ತಪ್ಪಿದರೂ ಆಗುವ ಅನಾಹುತ ಅಪಾರ. ಮೇಕೆದಾಟು ಜಲಾಶಯವನ್ನು ಕಟ್ಟಿದ ಮಾತ್ರಕ್ಕೆ ಕೆಲಸ ಮುಗಿಯಿತು ಎಂದು ಭಾವಿಸಬಾರದು. ವಾಸ್ತವದಲ್ಲಿ ಅದರ ಕೆಲಸ ಆರಂಭವಾಗುವುದು- ಚಾಲನೆಗೆ ಬಂದ ಮೇಲೆಯೇ!

